

GEWASBERSCHERMING DOOR VLEERMUIZEN LOKKEN

CONTACT

voorlichting@lv.vlaanderen.be

Hilde Morren | hilde.morren@lv.vlaanderen.be | tel.: 0492 72 29 53 of 011 74 26 81

Francis Flusu | francis.flusu@lv.vlaanderen.be | tel.: 011 74 26 92

Tekst: Erik Korsten, Jan Boshamer

Bron: R. Ridder, AM. Voûte en P.H.C. Lina (1980). Vleermuiskasten. Brochure van het voormalig Ministerie van C.R

Bron foto's:

- brochure 'Functionele biodiversiteit en ecologische maatregelen voor een duurzame landbouw' van Proefcentrum fruitteelt vzw en IWT-Vlaanderen (VIS-project 30733)
- Wout Willems - Vleermuizenwerkgroep Natuurpunt'

v.u. Jules Van Lieferringe, secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij

WAAROM?

Vleermuizen zijn nuttige insectenetters die de fruittelers een handje kunnen helpen. Als echte nachtdieren vliegen ze vanaf zonsondergang en jagen ze uitsluitend op insecten. In België komen 11 soorten vleermuizen voor. Enkele van deze soorten kunnen u helpen door schadelijke insecten in de aanplantingen op te eten.

HOE LOKKEN?

Door aangepaste nestkasten tegen de aanplantingen te plaatsen kunt u deze nuttige dieren proberen aan te trekken en zo hun bestand uit te breiden.

GEWONE DWERGVLEERMUIS

- Nachtdier: 5 tot 20 minuten voor zonsondergang vliegt hij uit
- 90% van alle vleermuizen in België
- 36-51 mm lang
- Spanwijdte vleugels: 18-24 mm
- Gewicht: 3,5-8,5 gr
- Eetgewoonte: Muggen, (fruit)motten, meikevers, spinnen, gaasvliegen ...
- Verorbert ongeveer 300 insecten per nacht = 3,6 kg insecten/jaar !
- Jaagt soms in groep
- Winterslaap van november tot april
- Gebouwen, holle bomen

ROSSE VLEERMUIS OF VROEGVLIAGER

- Nachtdier
- Vliegt voor zonsondergang (vroegvliager)
- 32-45 mm lang
- Gewicht: 19-40 gr
- Eetgewoonte: ¼ tot ½ van hun gewicht per nacht !

LAATVLIAGER

- Grotere vleermuis
- 58-80 mm lang
- Spanwijdte vleugels: 32-38 mm
- Vliegt later uit (laatvliager)
- Standvleermuis
- Eetgewoonte: Meikevers en grote motten

NESTKAST

- Achterzijde: Ruwe plank van minimaal 1,5 cm dikte. Voorzie deze plank over de gehele oppervlakte van zaagsneden. De totale lengte van de achterzijde moet ongeveer 60 cm zijn.
- Voorzijde: De lengte van de voorzijde moet ongeveer 40 cm zijn. De breedte van de plank is ongeveer 20-25 cm. De voorzijde is minimaal 1,5 cm dik.
- Zijkanten: Rachelhout (panlatten) van 2,5- tot 3,5 cm
- Vulplaatje: om de smalle invliegopening (max. 1,5 cm) te verkrijgen moet de opgegeven maat nauwkeurig gehanteerd worden. De dikte van het vulplaatje is afhankelijk van de dikte van het gebruikte rachelhout voor de zijkanten.
- Diversen: Stevig messing scharnier, wat betere kwaliteit loont. Stukje dakleer of loodslab voor bovenzijde. Eén of twee grote schroefogen om de kast te sluiten.

TIPS BIJ HET OPHANGEN VAN VLEERMUISKASTEN

- De invliegspleet mag maximum 1,5 cm breed zijn, omdat anders kleine zangvogels (winter-koning en boomkruiper) de kast als slaappleats gebruiken. Vleermuizen gaan de concurrentie met vogels zoveel mogelijk uit de weg.
- Vooral de binnenzijde van het achterschot moet ruw zijn (bijvoorbeeld door horizontaal zaagsneden aan te brengen), zodat de vleermuizen zich goed met de nageltjes van hun achterpoten kunnen vastgrijpen.
- De kast kan aan de buitenzijde geschilderd worden met een bruine of groene milieuvriendelijke beits. Noodzakelijk is het niet, het komt alleen de levensduur ten goede.
- Werk de bovenzijde (dus over het scharnier) af met een stukje dakleer of loodslab, let op dat de voorzijde wél gemakkelijk geopend kan worden.
- Hang de kast aan een stevige boom, liefst op een plaats waar meerdere bomen aanwezig zijn. Een groter aantal kasten, in één gebied verhoogt de kans op succes (10 stuks per hectare).
- Hang de kast op minstens 3 meter bedragen. De vleermuizen moeten namelijk gemakkelijk uit de kast kunnen vliegen.
- Zorg ervoor dat de vleermuizen bij het uitvliegen zo weinig mogelijk obstakels tegenkomen. Vaak wordt bij het uitvliegen géén gebruik gemaakt van het echolocatiesysteem.
- Hang de kast(en) met de voorzijde naar het zonlicht. Vleermuizen zijn echte warmteliefhebbers, de kast kan op die manier veel zonnewarmte absorberen.
- De kast moet tochtvrij en lichtdicht zijn.
- Hang de kast(en) zo veel mogelijk in de luwte.
- Als u de kast eenmaal hebt opgehangen hoeft u hem vrijwel nooit te openen. U kunt gemakkelijk en zonder verstoring vaststellen of de kast door vleermuizen bezocht wordt, want dan zijn er keutels aanwezig op het mestplankje aan de onderzijde.